

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Шаповалов Б. Ю.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник – Олійник Т. Г.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет

Ресурсозбереження в промисловості це ефективне використання природних, матеріальних, енергетичних і трудових ресурсів, яке передбачає зменшення витрат, підвищення виробничої ефективності та зниження негативного впливу на навколишнє середовище. Основна мета ресурсозбереження - досягнення економічних вигод при збереженні ресурсів для майбутніх поколінь.

В промисловості ресурси можна класифікувати на три категорії: матеріальні, енергетичні та трудові. Матеріальні ресурси охоплюють сировину, напівфабрикати, готові вироби та упаковку. Енергетичні ресурси включають електрику, газ, нафту та інші види пального. Трудові ресурси складаються з робочої сили, кваліфікації працівників і їх продуктивності. Основні принципи ресурсозбереження полягають в оптимізації виробничих процесів, впровадженні нових технологій і навчанні персоналу. Ці принципи сприяють формуванню сталих виробничих систем, які враховують економічні, екологічні та соціальні аспекти розвитку.

Аналіз сучасного стану ресурсозбереження показує, що ефективне використання ресурсів стає дедалі актуальнішим в умовах глобальних екологічних викликів. Багато країн активно впроваджують стратегії ресурсозбереження, що сприяє підвищенню продуктивності та поліпшенню екологічних показників. Підприємства впроваджують різні методи для зменшення витрат ресурсів, зокрема модернізацію виробничих процесів і використання новітніх технологій. Наприклад, впровадження систем управління енергією, таких як ISO 50001, допомагає оптимізувати споживання енергії. Проте

реалізація ресурсозбереження стикається з викликами, такими як недостатня фінансова спроможність для інвестування в нові технології та відсутність належної освіти у працівників. Законодавче регулювання може бути не сприятливим, що стримує підприємства від впровадження змін. Культурні та психологічні фактори також можуть впливати на ставлення працівників до нововведень.

Економічний ефект від ресурсозбереження є суттєвим фактором для фінансових показників підприємств. Зменшення витрат на сировину та енергію впливає на собівартість продукції, що дозволяє знижувати ціни або збільшувати маржу прибутку. Наприклад, компанії, що зменшили витрати на 10-15%, можуть підвищити свою прибутковість. Досвід таких компаній, як General Electric та ІКЕА, демонструє позитивний вплив ресурсозбереження на економічні результати.

Для покращення ресурсозбереження необхідно реалізувати стратегії, які включають впровадження нових технологій, оптимізацію виробничих процесів та навчання персоналу. Нові технології, такі як автоматизація та Інтернет речей, здатні підвищити продуктивність та зменшити витрати. Оптимізація виробничих процесів може включати реінженіринг і впровадження принципів бережливого виробництва. Важливо також навчати персонал і створювати мотиваційні програми, щоб підвищити обізнаність працівників про важливість ресурсозбереження.

Отже, ресурсозбереження на промислових підприємствах є критично важливим для забезпечення сталого розвитку. Впровадження ефективних практик дозволяє знижувати витрати, підвищувати прибутковість і поліпшувати екологічні показники. Інновації, оптимізація виробничих процесів і навчання персоналу є ключовими чинниками успішної реалізації ресурсозбереження. Співпраця з державними та міжнародними організаціями може надати необхідні ресурси для реалізації екологічних проєктів, а стратегія циркулярної економіки зосереджена на повторному використанні та переробці матеріалів, що також зменшує витрати та вплив на довкілля.

Список використаних джерел

1. Друковський, Я. В., & Шеремета, В. Ф. Екологічна безпека та ресурсозбереження в промисловості: монографія. *Львів: Львівська політехніка*, 2018.
2. Коваль, О. О. Сталій розвиток та ресурсозбереження в Україні: нові виклики та можливості. *Київ: Наукова думка*, 2019.
3. Маслюк, В. П. Енергетична ефективність та ресурсозбереження в промисловості: теоретичні та практичні аспекти. *Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна*, 2020.
4. Smith, J. Resource Efficiency and Sustainability in Industry. *Journal of Sustainable Development*. 2020. Vol. 13, No. 4, pp. 75-89.
5. Williams, A. Innovations in Resource Management: Strategies for the Future. *Environmental Economics and Policy Studies*. 2021. Vol. 23, No. 2, pp. 201-215.